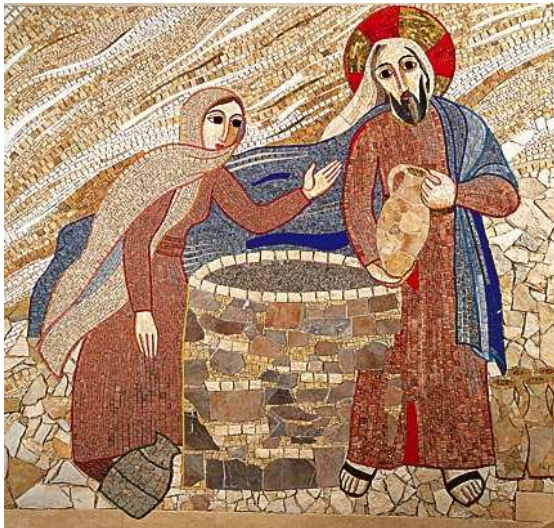

RAZLIČNE RAZSEŽNOSTI NENEHNEGA OBLIKOVANJA

Janez Pavel II.. Posinodalna apostolska spodbuda Dal vam bom pastirjev. 1992. Cerkevni dokumenti 48. Ljubljana: Družina.

Človeška, duhovna, umska in pastoralna razsežnost

72. Prva poglobitev se tiče **človeške razsežnosti** duhovniškega oblikovanja. Duhovnik mora v svojem vsakdanjem stiku in življenju z ljudmi vedno bolj poglobljati tisto človeško dovzetnost, ki mu omogoča, da razume potrebe in ugodi prošnjam, uvidi neizrečena vprašanja, dojame upanja in pričakovanja, veselje in napore skupnega življenja; zna se srečevati in pogovarjati z vsemi. Predvsem s tem, da duhovnik spoznava in sprejema za svojo človeško izkušnjo trpljenja soljudi v najrazličnejših oblikah – od pomanjkanja do bolezni, od odrinjenosti do neznanja, osamljenosti, materialnega in moralnega uboštva-, bogati svojo lastno človečnost in jo napravi pristnejšo in prosojnejšo v vedno večji in zavzeti ljubezni do človeka.

M. Rupnik, Samarijanka in Jezus (2006)

Pri prizadevanju za zorenje **človeškega oblikovanja** prejema duhovnik posebno pomoč v milosti Jezusa Kristusa: **ljubezen dobrega Pastirja se je izrazila ne samo s podaritvijo odrešenja ljudem, ampak tudi s tem, da je z njimi delil življenje.** Beseda, ki je postala človek (prim. Jn 1,14), je hotela spoznati veselje in trpljenje, okusiti trud, doživljati čustva, prenašati kazen. **Jezus Kristus, ki je živel kot človek med ljudmi in za ljudi, nam daje najpristnejši in najpopolnejši izraz človečnosti: vidimo ga, kako svatuje v Kani, obiskuje družino prijateljev, je ganjen ob pogledu na izmučeno in lačno množico, bolne ali celo mrtve otroke vrača staršem zdrave, joka ob izgubi Lazarja...**

O duhovniku, ki vedno bolj zori v svoji človeški dovzetnosti, bi božje ljudstvo lahko reklo nekaj podobnega, kot pravi o Jezusu pismo Hebrejcem: »Nimamo namreč velikega duhovnika, ki ne bi

mogel imeti sočutja z našimi slabostmi, marveč takega, ki je kakor mi preskušan v vsem, razen v grehu« (Heb 4,15).

Duhovnikovo oblikovanje je v svoji **duhovni razsežnosti** zahteva novega in evangeljskega življenja, h kateremu je na poseben način poklican od Svetega Duha, podeljenega v zakramentu svetega reda. Sveti Duh posveti duhovnika in ga upodobi po Jezusu Kristusu, Glavi in Pastirju ter ustvarja z njim povezavo, ki sega v samo njegovo bistvo kot duhovnika. To pa zahteva, da duhovnik to povezanost asimilira in jo živi na osebni način. Zavestno in svobodno naj bi po občestvu življenja in ljubezni vedno bolj bogato in vedno globlje in močnejše sodoživljal čustva in

Centro Alletti, Emavs: Razlomljeni kruh, Madrid (2005)

naravnost Jezusa Kristusa. V tej ontološki in psihološki, zakramentalni in moralni povezavi med Kristusom in duhovnikom je temelj in hkrati moč za »življenje po Duhu« in za »evangeljski radikalizem«, h kateremu je poklican vsak duhovnik, in ki pospešuje nenehno oblikovanje v njegovem duhovnem vidiku. To oblikovanje je potrebno tudi zaradi duhovniške službe, njene duhovne pristnosti in rodovitnosti. **»Ali skrbiš za duše?«** se je spraševal sv. Karel Boromejski. In

tako je odgovarjal v govoru duhovnikom: *»Ne zanemari zaradi tega skrbi zase in ne razdajaj se drugim ciljem tako daleč, da nič ne ostane zate. Seveda moraš misliti na duše, katerih pastir si, toda ne pozabi nase. Razumite, bratje, da cerkvenim osebam ni ničesar tako potrebnega kot premišljevanje pred vsakim našim delom, ob njem in po njem: Pel bom, pravi prerok, in premišljeval (prim. Ps 100,1). Če deliš zakramente, moj brat, premišluj, kaj delaš. Če daruješ mašo, premišluj to, kar daruješ. Če moliš psalme v koru, premišluj, komu in kaj govoriš. Če vodiš duše, premišluj, s kakšno krvjo so bile očiščene; in vse naj se med vami dela v ljubezni (1 Kor 16,14). Tako bomo lahko premagali vse neštete težave, ki jih vsak dan srečujemo. Sicer pa je to zahteva do naloge, ki nam je bila zaupana. Če bomo tako delali, bomo imeli moči, da rojevamo Kristusa v nas in v drugih.«* (Sv. Karlo Boromejski, Acta Ecclesiae Mediolanensis, Milano 1559, 1178)

Molitveno življenje mora duhovnik nenehno »obnavljati«. Izkušnja uči, da se v molitvi ne more živeti »iz zalog«. Vsak dan znova je treba obnavljati zunanjo zvestobo trenutkom molitve, predvsem tistim, ki so namenjeni obhajanju bogoslužnih ur in pa trenutkom, danim za osebno izbiro, ki jih torej ne podpira urnik liturgične službe. Zlasti pa si je potrebno znova privzgojiti nenehno iskanje resničnega osebnega srečanja z Jezusom, zaupnega pogovora z Očetom in globoke izkušnje Duha.

To, kar apostol Pavel pravi o vseh vernikih, da morajo priti »do popolnega človeka, do svoje polne doraslosti v Kristusu« (Ef 4,13), še posebno velja za duhovnike, ki so poklicani k popolnosti ljubezni in torej k svetosti, tudi zaradi tega, ker sama njihova pastoralna služba zahteva, da so živi vzori za vse vernike.

Tudi **umska razsežnost** oblikovanja zahteva, da se nadaljuje in pogloblja vse duhovnikovo življenje zlasti v resnem in zavzetem študiju in kulturnem posodabljanju. Duhovnik, ki je deležen preroškega Jezusovega poslanstva in je vključen v skrivnost Cerkve, učiteljice resnice, je poklican, da v Jezusu Kristusu razodeva ljudem Božje obličje in s tem pravi človekov obraz. To pa zahteva, da duhovnik sam išče tak obraz in se pogloblja vanj z ljubeznijo in spoštovanjem (prim. Ps 26,8; 41,2); samo tako ga bo lahko dal spoznati tudi drugim. Še posebno pa je

Sv. Avguštin

nadaljevanje teološkega študija potrebno, da bo duhovnik mogel zvesto opravljati službo božje besede, tako da jo bo oznanjal brez nejasnosti in dvoumnosti ter jo razlikoval od preprostih človeških mnenj, čeprav so glasna in razširjena. Tako bo res lahko v službi božjemu ljudstvu in mu pomagal, da zna tisti, ki vprašajo, podati razloge krščanskega upanja (prim. 1 Pt 3,15). Poleg tega si bo »duhovnik, ki se vestno in vztrajno posveča teološkemu študiju, lahko v zanesljivi in osebni obliki pridobil pristno cerkveno bogastvo. Lahko bo opravljal poslanstvo, ki ga obvezuje, da odgovarja na težave glede pristnega

katoliškega nauka, in bo premagoval nagnjenje, svoje in drugih, nesoglašanja in negativne drže glede cerkvenega učiteljstva in izročila«.

Pastoralni vidik nenehnega oblikovanja je dobro izražen v besedah apostola Petra: *»Kot dobri gospodarji mnogotere božje milosti postrezite drug drugemu z milostjo, kakor je kdo prejel«* (1 Pt 4,10). Da bi duhovnik vsak dan mogel živeti po prejeti milosti, mora biti vedno bolj odprt, da sprejema pastoralno ljubezen, ki mu je bila dana po Svetem Duhu s prejeti zakramentom. Kot je bila vsa

Gospodova dejavnost sad in znamenje pastoralne ljubezni, mora biti taka tudi dejavnost duhovnikove službe. Pastoralna ljubezen je dar in hkrati naloga, milost in odgovornost, ki ji je treba biti zvest: to je treba jo sprejeti in živeti njen dinamizem do skrajnih zahtev. Prav ta pastoralna ljubezen, kot je bilo rečeno, spodbuja duhovnika, da vedno bolj spoznava dejanske razmere ljudi, h katerim je poslan, da razlikuje v zgodovinskih okoliščinah, v katere je vključen, klice Duha, da išče najustreznejše načine in najkoristnejše oblike za opravljanje svoje službe v današnjem času. Tako pastoralna ljubezen poživlja in podpira duhovnikove človeške napore za pastoralno delavnost, ki naj bo sodobna, verodostojna in učinkovita. To pa zahteva trajno pastoralno oblikovanje.

Pot k zrelosti ne zahteva samo, da duhovnik nadaljuje s poglobljanjem različnih razsežnosti svojega oblikovanja, ampak in predvsem, da zna vse te razsežnosti povezovati in postopno doseči notranjo enoto: to bo omogočila pastoralna ljubezen. Ta ne samo ureja in združuje različne vidike, ampak jih natančneje označi kot vidike oblikovanja duhovnika kot takega, oziroma duhovnika kot prosojnost, živo podobo in služabnika Jezusa dobrega Pastirja.

Nenehno oblikovanje pomaga duhovniku, da premaga skušnjavo, da bi svojo službo skrčil na aktivizem, ki je sam sebi namen, na neosebno opravljanje duhovnih ali svetih stvari, na najemniško službo v okviru cerkvene organizacije. Samo nenehno oblikovanje pomaga duhovniku, da z budno ljubeznijo varuje »skrivnost«, ki jo nosi v sebi v prid Cerkve in človeštva.